

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Rozdział I. Odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług	15
1. Aporty	16
1.1. Aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP)	17
1.2. Rozliczenie aportu	21
1.2.1. Ustalenie podstawy opodatkowania	22
1.2.2. Ustalenie stawki VAT dla przedmiotu aportu	23
1.2.3. Fakturowanie aportu	24
1.2.4. Ustalanie obowiązku podatkowego dla aportu	24
1.2.5. Odliczenie VAT z faktury dokumentującej aport	25
1.3. Pokrycie udziałów wkładem pieniężnym	25
1.4. Rozliczenie umorzenia udziałów lub akcji	25
1.5. Sprzedaż udziałów lub akcji	27
2. Kara umowna za wcześniejsze rozwiązanie umowy	28
3. Obciążanie klienta kosztami	28
3.1. Refakturowanie nabytych usług	29
3.1.1. Rozliczenie dodatkowych opłat na najemcę lub dzierżawcę nieruchomości	29
3.1.2. Refakturowanie na leasingobiorcę kosztów ubezpieczenia przedmiotu leasingu	31
3.1.3. Obciążenie klienta kosztami usługi noclegowej	31
3.2. Refakturowanie kosztów dostawy towarów	31
3.3. Zwrot kosztów bez doliczania VAT	32
3.3.1. Obciążanie klienta opłatą skarbową, opłatą sądową i innymi opłatami za czynności urzędowe	32
3.3.2. Obciążenie opłatą pocztową pobraną za wysłanie towaru do klienta	34
4. Umowy barterowe	35
4.1. Ustalenie podstawy opodatkowania dla świadczeń barterowych	36
4.1.1. Ustalenie podstawy opodatkowania, gdy bilans jest zerowy	37
4.1.2. Ustalenie podstawy opodatkowania, jeżeli bilans transakcji nie jest zerowy	37

4.2.	Ustalenie daty powstania obowiązku podatkowego	38
4.2.1.	Rozliczenie VAT przez stronę umowy, która wcześniej otrzymała świadczenie	39
4.3.	Dokumentowanie transakcji barterowych	40
4.4.	Odliczanie VAT z faktur dokumentujących transakcje barterowe	41
5.	Kaucja za sprzedaż w opakowaniu zwrotnym	41
5.1.	Termin zwrotu został umownie ustalony	42
5.2.	Termin zwrotu nie został umownie ustalony	43
5.3.	Dokumentowanie rozliczenia opakowań zwrotnych	43
6.	Opodatkowanie sprzedaży bonów	45
6.1.	Bony jednego przeznaczenia (SPV)	45
6.2.	Bony różnego przeznaczenia (PPV)	46
Rozdział II. Nieodpłatne świadczenia		48
1.	Świadczenia na rzecz klientów	49
1.1.	Przekazanie materiałów reklamowych, kalendarzy	49
1.2.	Oznaczanie próbek	50
1.3.	Ustalanie limitów dla prezentów o małej wartości	51
1.4.	Rozliczenie poczęstunku dla klientów	52
2.	Świadczenia na rzecz pracowników	53
2.1.	Zakup finansowany częściowo lub całościowo z ZFŚS	53
2.2.	Zakup finansowany częściowo lub w całości ze środków obrotowych podatnika	53
2.3.	Zakup dla dzieci lub osób towarzyszących finansowany w całości przez pracowników	54
2.4.	Zakup świadczeń dla osób współpracujących finansowany w całości przez te osoby	55
2.5.	Przekazanie artykułów spożywczych pracownikom	55
2.6.	Upominki okolicznościowe	56
2.7.	Wydatki związane z pogrzebem pracowników lub byłych pracowników ..	58
2.8.	Telefony służbowe	58
2.9.	Opieka medyczna	59
2.10.	Samochody służbowe	60
Rozdział III. Podatnik VAT		62
1.	Zlecenia wykonywane osobiście	62
1.1.	Umowa zlecenia lub o dzieło z pracodawcą	63
1.2.	Kontrakt menedżerski	64
1.2.1.	Biegli	67
1.2.2.	Syndyk	67
1.2.3.	Adwokat z urzędu	68
1.2.4.	Komornicy	68
2.	Jednostki samorządu terytorialnego	69

2.1. Działalność edukacyjna i pomocy społecznej samorządu	69
2.2. Instytucje kultury	71
2.3. Administracja zespolona	71
Rozdział IV. Obowiązek podatkowy	72
1. Powstawanie obowiązku podatkowego na zasadach ogólnych	72
1.1. Dokonanie dostawy towarów	73
1.2. Wykonanie usługi	73
1.3. Szczególne momenty uznawania usług za wykonane oraz dostaw towarów za dokonane	74
1.4. Otrzymanie części lub całości zapłaty przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi	76
2. Szczególne sposoby powstawania obowiązku podatkowego	77
3. Powstanie obowiązku podatkowego z tytułu czynności nieodpłatnych	81
Rozdział V. Podstawa opodatkowania	82
1. Ustalanie podstawy opodatkowania	82
2. Obniżenie podstawy opodatkowania	84
2.1. Kiedy sprzedawca rozlicza faktury korygujące „in minus”	84
2.2. Kiedy nabywca rozlicza faktury korygujące „in minus”	85
2.3. Przykłady dokumentowania uzgodnienia i spełnienia warunków korekty „in minus” wskazane w objaśnieniach podatkowych	86
2.3.1. Uzgodnienie warunków korekty	87
2.3.2. Spełnienie warunków	87
2.3.3. Ustalenia ustne między kontrahentami.	89
2.3.4. Domniemana akceptacja uzgodnienia lub spełnienia warunków korekty.	89
3. Podwyższenie podstawy opodatkowania	90
4. Prawo do uzgodnienia dalszego stosowania w 2021 r. dotychczasowych zasad rozliczania faktur korygujących „in minus”	91
5. Transakcje w całości lub w części finansowane dotacją	92
5.1. Dotacje w jednostkach samorządu terytorialnego	92
6. Podstawa opodatkowania w walucie obcej.	93
6.1. Wybór wspólnego kursu waluty dla rozliczeń VAT i podatku dochodowego. .	94
7. Podstawa opodatkowania przy sprzedaży dokonanej w zamian za bon	95
Rozdział VI. Podatek naliczony	97
1. Odliczenia częściowe	97
2. Wyłączenia prawa do odliczenia	97
3. Ograniczenia kwoty podatku naliczonego	98
4. Ustalenie terminu odliczenia VAT	99
4.1. Odliczenie VAT z faktur zaliczkowych	100
4.2. Przesunięcie terminu odliczenia podatku naliczonego	100

Rozdział VII. Proporcja, preproporcja i korekta roczna	102
1. Zasady ustalania preproporcji	102
1.1. Podatnicy zobowiązani do stosowania preproporcji	102
1.2. Metody ustalania preproporcji	106
2. Zasady ustalania proporcji	112
2.1. Ustalanie proporcji wstępnej do odliczania VAT w trakcie roku podatkowego	113
2.2. Obrót uwzględniany przy obliczaniu proporcji	114
2.3. Ustalanie szacunkowej proporcji z naczelnikiem urzędu skarbowego	115
3. Korekta roczna w deklaracji VAT	116
4. Korekta od ulepszeń w obcym środku trwałym	119
4.1. Pozostawienie nakładów	120
4.2. Sprzedaż nakładów inwestycyjnych	121
4.3. Przywrócenie stanu pierwotnego	121
Rozdział VIII. Samochody	122
1. Pełne odliczenie VAT od wydatków związanych z pojazdami samochodowymi	124
1.1. Pojazdy uważane za wykorzystywane wyłącznie do działalności gospodarczej podatnika ze względu na sposób wykorzystywania	124
1.1.1. Wykorzystywanie pojazdu w sposób wykluczający jego użycie do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą	124
1.1.2. Prowadzenie ewidencji przebiegu pojazdu	127
1.1.3. Złożenie VAT-26	130
1.1.4. Sankcje za odliczanie pełnego VAT, gdy podatnik nie spełnia warunków	132
1.2. Pojazdy uważane za wykorzystywane wyłącznie do działalności gospodarczej podatnika ze względu na konstrukcję	132
2. Odliczenie VAT od pozostałych wydatków związanych z samochodami	135
2.1. Oklejanie samochodu	136
2.2. Najem powierzchni parkingowej	137
2.3. Opłaty parkingowe i za przejazd autostradą	137
2.4. Przeglądy okresowe, wymiana opon, mycie i inne	138
3. Odliczenie VAT od leasingowanego samochodu	138
4. Odliczenie VAT od wydatków na paliwo	139
4.1. Paliwo do samochodów wynajmowanych pracownikom	139
4.2. Karty paliwowe	140
5. Korekta podatku odliczonego związana ze zmianą sposobu wykorzystywania pojazdu samochodowego	143
5.1. Sprzedaż pojazdu samochodowego w okresie korekty	145
6. Nieodpłatne używanie samochodów na cele niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą	145

Rozdział IX. Zwrot VAT	148
1. Przyspieszony zwrot VAT w terminie 25 dni	148
1.1. Ustalenie terminu zwrotu VAT	149
1.2. Zapłata za faktury zakupowe	149
1.3. Sposób i termin płatności	151
1.4. Udokumentowanie sposobu zapłaty	152
1.5. Status podatnika	152
2. Zwrot VAT w terminie 60 dni	153
3. Zwrot VAT w terminie 180 dni	153
4. Sprawdzenie zasadności zwrotu	154
Rozdział X. Faktury	156
1. Faktury dokumentujące sprzedaż opodatkowaną w kraju	156
1.1. Oznaczenie faktury	158
1.2. Data sprzedaży na fakturze	158
1.3. Faktury za paliwo bez numeru rejestracyjnego pojazdu	158
1.4. NIP nabywcy na fakturze	159
1.5. Podstawa prawna zwolnienia na fakturze	159
1.6. Liczba egzemplarzy, waluta VAT oraz sposób zaokrąglania	160
1.7. Nazwa nabywcy i adres siedziby	160
1.8. Sposób obliczenia VAT	161
2. Faktury zaliczkowe	162
2.1. Zaliczki na WDT	164
2.2. Zaliczki eksportowe	164
3. Faktury i rachunki u podatników zwolnionych z VAT	165
3.1. Zasady wystawiania faktur dokumentujących usługi zwolnione	166
4. Faktury potwierdzające sprzedaż dla osób prywatnych (niepodatników)	168
5. Faktury wystawiane na podstawie paragonów	169
5.1. Błędny NIP na paragonie	169
6. Faktury wystawiane przez komornika w imieniu dłużnika	170
7. Faktury w procedurach szczególnych	171
7.1. Faktury wystawiane przez podatników rozliczających VAT metodą kasową	171
7.2. Faktury wystawiane przez nabywcę – samofakturowanie	172
7.3. Faktury wystawiane w procedurze VAT marża	172
7.4. Faktury w wewnątrzspółnotowej transakcji trójstronnej (procedura uproszczona)	174
7.5. Faktury VAT RR wystawiane przez nabywcę produktów rolnych	175
7.6. Faktury z oznaczeniem „mechanizm podzielonej płatności”	175
8. Dokumenty wewnętrzne	176
9. Duplikat faktury	176
10. Korygowanie faktur	178
10.1. Zasady wystawiania faktur korygujących	178

10.2. Zbiorcze faktury korygujące	179
10.3. Noty korygujące	181
10.4. Anulowanie faktury	182
11. Faktury w formie elektronicznej	183
11.1. Zasady wystawiania faktur elektronicznych	183
11.1.1. Akceptacja odbiorcy	184
11.1.2. Obowiązek zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności treści oraz czytelności faktury	185
11.1.3. Zasady przesyłania faktur elektronicznych	186
11.2. Faktury w formacie JPK	187
11.3. Platforma do wystawiania faktur KSeF	188
12. Przechowywanie faktur	190
13. Fakturowanie zamówień publicznych	192
14. Dokumenty, które można uznać za faktury	193
15. Terminy fakturowania	194
15.1. Terminy wystawiania faktur potwierdzających WDT i świadczenie usług opodatkowanych w kraju usługobiorcy (podatnika)	195
15.2. Termin udokumentowania otrzymanej zaliczki	195
15.3. Szczególne terminy wystawiania faktur	196
Rozdział XI. Kasa rejestrująca	198
1. Zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej	198
1.1. Sprzedaż środka trwałego a prawo do stosowania zwolnień	204
2. Rodzaje kas, które można stosować do ewidencjonowania	204
3. Korekta sprzedaży zaewidencjonowanej na kasie rejestrującej	208
3.1. Ewidencjonowanie zwrotu towarów i uznanych reklamacji	208
3.2. Zwrot zaliczki, której otrzymanie zaewidencjonowano przy użyciu kasy rejestrującej	211
3.3. Zapis korekty sprzedaży paragonowej w ewidencji JPK_V7	212
3.4. Ewidencjonowanie pomyłek	212
3.5. Ewidencjonowanie udzielonych rabatów	214
4. Sprzedaż internetowa	215
4.1. Dokumentacja sprzedaży internetowej	215
4.2. Korekta sprzedaży internetowej	217
5. Ewidencja sprzedaży dokonanej na rzecz konsumenta, gdy sprzedawca nie ma obowiązku posiadania kasy fiskalnej, a nabywca nie żąda faktury	217
6. Obowiązki podatników użytkujących kasy online	219
6.1. Zapewnienie dostępu do Internetu	219
6.2. Wydawanie paragonów i przechowywanie dokumentów	220
6.3. Przeglądy techniczne	221
6.4. Zgłoszenia kas rejestrujących	221
7. Zasady korzystania z kas online	222
8. Informowanie pracowników o zasadach prowadzenia ewidencji na kasie	222

9.	Ulga na zakup kasy rejestrującej.....	223
9.1.	Podatnicy uprawnieni do ulgi.....	223
9.2.	Wysokość przysługującej ulgi.....	224
9.3.	Zwrot ulgi na zakup kasy.....	225

Rozdział XII. Deklaracja i ewidencja JPK_VAT, wnioski, informacje, ewidencje, rejestracja.....

1.	Nowa ewidencja i deklaracja VAT w formacie JPK_V7.....	228
1.1.	Zasady prowadzenia ewidencji sprzedaży VAT.....	228
1.2.	Wpisywanie do ewidencji sprzedaży ewidencjonowanej na kasie.....	231
1.3.	Zasady stosowania kodów w ewidencji.....	232
1.3.1.	Kody towarowe.....	232
1.3.2.	Oznaczenie procedur w ewidencji.....	234
1.3.3.	Oznaczenie dowodów sprzedaży.....	236
1.3.4.	Kody oznaczeń dowodów zakupu.....	236
1.4.	Przesyłanie korekty ewidencji.....	237
1.5.	Terminy składania deklaracji.....	238
2.	Informacje podsumowujące VAT-UE.....	241
2.1.	Podatnicy, którzy muszą składać informacje podsumowujące.....	241
2.2.	Termin złożenia informacji podsumowującej.....	243
2.3.	Zasady składania informacji podsumowującej.....	244
2.3.1.	Rozliczenie WDT uznanej za dostawę krajową.....	244
2.3.2.	Rozliczenie nietransakcyjnego przemieszczenia towarów w ramach WNT.....	246
2.3.3.	Rozliczenie świadczenia usług wewnątrzspółnotowych.....	247
3.	Rejestracja VAT.....	249
3.1.	Podatnicy niemający obowiązku składania VAT-R.....	250
3.2.	Przypadki, gdy urząd skarbowy może odmówić rejestracji do celów VAT.....	251
3.3.	Odpowiedzialność pełnomocnika, który dokonał rejestracji w imieniu podatnika VAT.....	252
3.4.	Przypadki, gdy organ podatkowy wykreśla podatnika z rejestru podatników VAT.....	253
3.4.1.	Wykreślenie podatnika spowodowane zawieszeniem działalności.....	254
3.4.2.	Wykreślenie podatnika spowodowane składaniem „zerowych” deklaracji lub brakiem deklaracji.....	255
3.4.3.	Wykreślenie podatnika spowodowane udziałem w oszustwie podatkowym.....	256
3.5.	Biała lista podatników VAT.....	256

Rozdział XIII. Rozliczenie kwartalne.....

1.	Kwartalne rozliczanie VAT przez podatników stosujących metodę kasową.....	261
1.1.	Dokumentowanie dostaw objętych metodą kasową.....	263

1.2.	Zawiadomienie o wyborze metody kasowej	264
1.3.	Rezygnacja z metody kasowej	265
1.4.	Utrata prawa do stosowania metody kasowej	265
2.	Rozliczanie VAT za okresy kwartalne bez wyboru metody kasowej	265
Rozdział XIV. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT)		267
1.	Warunki stosowania stawki 0% do WDT	269
1.1.	Rejestracja VAT UE sprzedawcy i nabywcy	269
1.2.	Złożenie informacji podsumowującej	270
1.3.	Dokumentacja uprawniająca do zastosowania stawki 0%	271
1.3.1.	Stosowanie polskich przepisów	272
1.3.2.	Stosowanie przepisów unijnych	273
2.	Rozliczenie usług transportowych związanych z WDT	274
3.	Wystawienie faktury dokumentującej WDT	275
4.	Rozliczenie WDT w JPK_V7	275
5.	Rozliczenie w informacji podsumowującej	277
6.	Korekta dostaw wewnątrzwspólnotowych	278
7.	Sprzedaż towarów na rzecz kontrahenta z UE, gdy przed ich wywiezieniem z Polski są na nich wykonywane usługi	278
Rozdział XV. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT), wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość (WSTO)		280
1.	Przypadki, gdy należy rozliczyć WNT	280
1.1.	Towary nabywa podatnik VAT czynny	280
1.2.	Towary nabywa podatnik VAT zwolniony	281
1.3.	Przemieszczenie własnych towarów	282
2.	Rozliczenie WNT przez podatników czynnych	283
2.1.	Rejestracja VAT UE	283
2.2.	Dokumentowanie WNT	284
2.3.	Ustalanie podstawy opodatkowania i jej korekta	284
2.4.	Rozliczenie WNT w deklaracji	286
3.	Rozliczenie WNT przez podatnika zwolnionego z VAT	288
4.	Wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość	289
4.1.	Towary mogące być przedmiotem WSTO	289
4.2.	Ustalanie miejsca dostawy	290
4.3.	Wybór opodatkowania dostaw w kraju przeznaczenia towarów	290
4.4.	Zasady opodatkowania sprzedaży w kraju przeznaczenia towarów	291
Rozdział XVI. Towary – miejsce dostawy, transakcje łańcuchowe		292
1.	Transakcje łańcuchowe	292
1.1.	Transakcja trójstronna rozliczana według procedury uproszczonej	295
2.	Sprzedaż za granicę towaru montowanego	296

3. Rozliczenie przez polskiego podatnika dostawy, która nie podlega VAT w Polsce	297
4. Dostawa, dla której podatnikiem jest polski nabywca	298
5. Obowiązki podatnika zobowiązanego do rozliczenia VAT od dostawy za sprzedawcę	299
5.1. Dokumentowanie	299
5.2. Ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego	300
5.3. Ustalenie kursu waluty	300
5.4. Rozliczenie dostawy w deklaracji	300

Rozdział XVII. Eksport i import towarów i usług. 301

1. Eksport towarów	301
1.1. Rozliczenie eksportu w deklaracji.	302
1.2. Dokumenty przy eksporcie pośrednim uprawniające do stosowania stawki 0%.	304
1.3. Rozliczanie zaliczek eksportowych	304
2. Import towarów	306
2.1. Miejsce rozliczenia importu	306
2.2. Procedura uproszczona.	307
2.2.1. Warunki, jakie trzeba spełnić, aby rozliczać import w deklaracji VAT.	307
2.2.2. Utrata prawa do składania deklaracji kwartalnych przez podatników rozliczających import towarów w deklaracji VAT.	308
2.3. Odliczenie VAT od importu towarów	309
2.4. Przesyłki spoza UE	310
3. Import usług.	312
3.1. Przypadki, gdy zakup zagranicznej usługi stanowi import usług	312
3.2. Wyznaczenie daty powstania obowiązku podatkowego	313
3.3. Ustalenie podstawy opodatkowania, kursu waluty i stawki podatku	315
3.4. Termin odliczenia podatku naliczonego z tytułu importu usługi	317

Rozdział XVIII. Procedury szczególne 318

1. Turystyka.	318
1.1. Ustalanie podstawy opodatkowania	318
1.1.1. Usługi dla bezpośredniej korzyści turysty	318
1.1.2. Usługi własne	319
1.2. Ewidencja usług turystycznych	319
1.3. Prawo do odliczenia VAT przez podatników świadczących usługi turystyki	320
1.4. Obowiązek podatkowy dla usług turystyki	320
1.5. Stawka podatku dla usług turystycznych	322
1.5.1. Stawka podatku 0% dla usługi turystyki świadczonej poza terytorium UE.	322

1.6. Miejsce świadczenia usług turystycznych	323
1.7. Zakup usług za granicą	324
1.8. Fakturowanie usług turystycznych	324
1.9. Marża ujemna	325
2. Towary używane	325
2.1. Zaewidencjonowanie sprzedaży opodatkowanej od marży w JPK_V7 ...	327
3. Rolnictwo	327
3.1. Dokumentowanie sprzedaży rolnika przez nabywcę	328
3.2. Rozliczenie VAT określonego na fakturze VAT RR	329
3.2.1. Pomyłki w dokumencie zapłaty	331
3.2.2. Rozliczenie podatku naliczonego, gdy zapłata następuje w ratach	331
3.2.3. Przekazanie należności na rachunek podmiotu, z którym rolnik zawarł umowę o przelew wierzytelności	332
3.3. Rozliczenie zaliczki przekazanej rolnikowi ryczałtowemu	332
3.4. Potrącenie z należności dla rolnika	333
Rozdział XIX. Zwolnienie podmiotowe	335
1. Warunki korzystania ze zwolnienia	335
1.1. Ustalanie limitu zwolnienia	336
1.2. Podatnicy, którzy nie mogą korzystać ze zwolnienia z VAT	337
1.2.1. Sprzedaż samochodu osobowego	338
1.2.2. Biuro rachunkowe jako podatnik zwolniony z VAT	338
2. Rezygnacja ze zwolnienia	339
3. Wybór zwolnienia	340
Rozdział XX. Ulga na złe długi	342
1. Rozliczenie ulgi na złe długi u sprzedawcy	342
1.1. Termin płatności	344
1.2. Zbyte wierzytelności a prawo do korekty	345
1.3. Ustalenie zasad korekty	345
2. Korekta VAT naliczonego przez dłużnika	346
Rozdział XXI. Split payment	349
1. Przelewy zaliczkowe	349
2. Przelewy zbiorcze	349
3. Warunki stosowania obowiązkowego mechanizmu podzielonej płatności ...	350
4. Towary i usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT	351
5. Kwota należności na fakturze	360
6. Rachunek VAT	361
6.1. Rekompensaty za założenie rachunku VAT	362
6.2. Możliwość dysponowania środkami z rachunku VAT	363
7. Sankcje za niestosowanie obowiązkowego split payment	366
8. Zgoda na przekazanie środków z rachunku VAT	366